

Hodnocení oponenta diplomové práce Hany Sussové.

Název práce: Podobenství

Hodnocení vypracoval Prof. Daniel Balabán Ak. mal.

Diplomová práce Hany Sussové, naznačuje možnosti genderového i symbolicky duchovního čtení. Je však, dle mého názoru, spíše osobním, intimním a konfesijním vyjádřením, inspirovaným konkrétními zážitky. V tomto duchu by měla být čtena a hodnocena především.

Diplomantka nazvala svou práci Podobenství. Ve své písemné obhajobě naznačuje její volné napojení na Ježíšova biblická podobenství, fiktivní vyprávění, nesená zvěstným poselstvím. Sám bych však užil spíše pojem alegorie, vzhledem k charakteru podobenství, které má obvykle narativní charakter a ne pouze obrazový. Autorka se opírá o zážitky a svědectví žen, tak jak je poznala v evangelickém sboru, sebe nevyjímaje. S těmito ženami, dle svého zámyslu „choreograficky“ pracuje, vytváří jejich vzájemné vztahy, opatřuje je atributy: (závoj, věneček). Podobenství se tak touto prací aktualizuje a autorka se je snaží koncipovat jako Podobenství o nevěstách Ježíšových. Tyto situace aranžované v přirozeném prostředí autorka fotografuje a s fotografickými výstupy dále pracuje v malbách a kresbách. Fotografie, jakkoli pracovní, mají sílu autentičnosti, je v nich hledání adekvátního výrazu i vzrušující moment, jakési nepatřičnosti, která se odráží v gestech figurantek. Fotografie tak stojí za samostatné prohlédnutí, neboť autorčin koncept se v nich zračí čistěji, než v následných pracích.

Hana Sussová je pravděpodobně mocnější kresby, než malby. Malba v představované nedokončenosti nebo spíše otevřenosti působí adekvátně kresbám. V malovaných portrétech žen se někdy jeví až příliš fotografická předloha svou popisností a naturalismem. Jindy se diplomantce daří vystihnout výraz a emoci zobrazované tváře. Kresby na papíře i na plátně, především ty s minimálním kresebným prvkem, případně přelazované bílou barvou, dávají prostor pro imaginaci diváka. Dobře pracují s měřítkem a gradací.

Práce Hany Sussové ve svém celku vyjadřují obdiv k ženám, k jejich statečnému a obtížnému nesení údělu, k tajemství jejich ženského společenství onoho „enter fammes“, které muž sotva pochopí. Otázkou mi zůstává, je-li důležité, aby ono autorčino podobenství divák pochopil v naznačeném smyslu, nebo zda má být otevřené k jiným výkladům. Jak odlišit nevěstu Kristovu od normální nevěsty? Užité symboly věnečku a závoje jsou jasně kontextuálně vázány, hovoří o panenství i o iniciačním rituálu. Ale Ježíš? Jistě by ho bylo možno symbolicky doplnit. Něco však naznačují podivné a nepatřičné výrazy a uskupení starších žen v závoji..

Práce ve svém celku působí jako ohmatávání zvoleného tématu z různých stran, zároveň je koncepčně ne zcela ujasněna. Závěrečná instalace může působit otevřeností a plastičností, zároveň však i nejistotou. Věřím, že zkušenost, která může přijít s věkem, jistě pomůže uchopit téma pevněji.

Práci vnímám jako zajímavé a poctivé bušení na bránu ženského kruhu, jako oslavu a dekoraci ženy v mladém i starém věku jako naznačení situace oddělenosti a spojení ve společenství.

Diplomovou práci Hany Sussové doporučuji k obhajobě a navrhuji ji ohodnotit známkou velmi dobře 2.

V Ostravě 18. 8. 2020

Prof. Daniel Balabán Ak. mal